

Άγιος Μάξιμος Γραικός: Μια σταυρωμένη ζωή (Μητροπολίτης Άρτης Καλλίνικος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

«Διά τους λόγους των χειλέων σου εγώ εφύλαξα οδούς σκληράς» (Ψαλμός ιστ', 4)

«Στενή η πύλη και τεθλιμμένη η οδός η απάγουσα εις την ζωήν, και ολίγοι εισίν οι ευρίσκοντες αυτήν» (Ματθ. ζ', 14). Ο Κύριος μας καλεί όλους να απαρνηθούμε τον εαυτό μας, να σηκώσουμε τον Σταυρό μας και να βαδίσουμε τη στενή και γεμάτη δυσκολίες οδό που οδηγεί στη ζωή· και είναι λίγοι εκείνοι που τη βρίσκουν.

Πράγματι σκληρός ο αγώνας. Γεμάτη θλίψεις, συκοφαντίες, αδικίες η οδός του Κυρίου· μαρτυρική· σταυρική. Όσοι αποφασίσουν να τη βαδίσουν αναφωνούν μαζί με τον προφητάνακτα Δαβίδ: Κύριε «διά τους λόγους των χειλέων σου εγώ εφύλαξα οδούς σκληράς» (Ψαλμός ιστ', 4).

Ανάμεσα σ' αυτούς τους λίγους που ακολούθησαν τον Κύριο, εφύλαξαν πιστά τους λόγους Του και οδηγήθηκαν μέσα από οδούς σκληράς στη Ζωή είναι και ο Άγιος Μάξιμος ο Γραικός.

Ο Άγιος Μάξιμος, ο κατά κόσμον Μιχαήλ Τριβώλης, ανήκε στη μεγάλη βυζαντινή αριστοκρατική και λόγια οικογένεια των Τριβώληδων. Γεννήθηκε το 1470 στην Άρτα από ευσεβείς γονείς, τον Μανουήλ και την Ειρήνη. Εδώ έμαθε τα πρώτα του γράμματα και συμπλήρωσε τη μάθησή του στην Κέρκυρα, κοντά στον επιφανή δάσκαλο, ρήτορα, φιλόσοφο και αντιγραφέα χειρογράφων Ιωάννη Μόσχο.

Στη συνέχεια, λόγω της μεγάλης του φιλομάθειας πήγε στη Φλωρεντία όπου σπούδασε Θεολογία, Ιστορία, Φιλοσοφία και τις γλώσσες αρχαία ελληνική, λατινική, γαλλική και ιταλική. Στη Δύση γνωρίστηκε με πολλές και μεγάλες προσωπικότητες.

Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές του επέστρεψε στην πατρίδα του. Το 1506 μ.Χ. πήγε στο Άγιον Όρος, στη Μονή Βατοπαιδίου, όπου εκάρη μοναχός με το όνομα Μάξιμος. Εκεί παρά την τεράστια μόρφωσή του επέλεξε την αδοξία, την αφάνεια και την τελεία υπακοή λόγω της ταπείνωσής του. Στα δέκα χρόνια που παρέμεινε στο Άγιον Όρος ποτίστηκε με τη βαθειά αγιορείτικη παράδοση, την οποία φύλαξε μέχρι το τέλος της ζωής του.

Το 1516 μ.Χ., μετά από παράκληση του τσάρου της Ρωσίας Βασιλείου Ιβάνοβιτς, μετέβη στη Ρωσία προκειμένου να μεταφράσει διάφορα λειτουργικά και θεολογικά βιβλία. Κάποια στιγμή όμως συκοφαντήθηκε και με ψεύτικες κατηγορίες τον καταδίκασαν σε εγκλεισμό στη μονή Βολοκαλάμσκ, ως αιρετικό και αμετανόητο αμαρτωλό. Εκεί τον οδήγησαν σιδηροδέσμιο σε απομόνωση, ενώ του απαγόρευσαν τη Θεία Κοινωνία και τη συμμετοχή του στις ακολουθίες του Ναού. Επιπλέον του απαγόρευσαν να γράφει και του πήραν τα βιβλία. Η μόνη του παρηγοριά ήταν η θερμή και αδιάλειπτη προσευχή του.

Ο Κύριος όμως δεν τον εγκατέλειψε του έστειλε Άγγελο ο οποίος τον στερέωσε στην υπομονή λέγοντάς του: *«Ω καλόγερε, με αυτά τα πρόσκαιρα βάσανα θα λυτρωθείς από τα αιώνια»*. Ο Άγιος Μάξιμος, ταλαιπωρήθηκε επί 26 χρόνια με φυλακίσεις και πολλά άλλα βάσανα. Τελικά το 1551 μ.Χ. μεταφέρθηκε στη Λαύρα του Αγίου Σεργίου, όπου ο ηγούμενος τον περιέβαλε με πολλή αγάπη, εκτιμώντας το πνευματικό του έργο. Εκεί άφησε και την τελευταία του πνοή στις 21 Ιανουαρίου του 1556 μ.Χ., αφήνοντας πίσω του μεγάλο συγγραφικό έργο.

Αμέσως μετά τον θάνατό του ο λαός της Ρωσίας τον αναγνώρισε ως *«νέο ομολογητή και μάρτυρα της πίστεως»*, του έδωσε τον τίτλο του *«Φωτιστή των Ρώσων»* και τον τίμησε ως Άγιο. Επίσημα ανακηρύχθηκε Άγιος από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και το Πατριαρχείο της Ρωσίας το έτος 1988.

Η μνήμη του τιμάται στις 21 Ιανουαρίου.

Ο Άγιος Μάξιμος ακολούθησε τα ίχνη του Χριστού, έζησε ζωή εσταυρωμένη, κένωσε τον εαυτό του διά της ταπεινώσεως τόσο ως μοναχός στη Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους, όσο και στη Ρωσία βαστάζοντας τα στίγματα του Χριστού με τους ποικίλους πειρασμούς. *«Η συντριβή»* έλεγε ο Γέροντας Σωφρόνιος *«ταπεινώνει την καρδιά του ανθρώπου, και η ταπείνωση την διευρύνει, ώστε να μπορεί να δεχθεί το Πνεύμα το Άγιο, τη Χάρη του Παρακλήτου, που είναι και η μόνη αληθινή παρηγοριά»*.

Αυτή τη θεία παρηγοριά απόλαυσε ο Άγιος και εν ζωή και μετά θάνατον. Αυτές οι δοκιμασίες τον ανέδειξαν σε τέλειο εν Χριστώ άνθρωπο, σε Άγιο.

Στην Ελλάδα ο Άγιος Μάξιμος αναγνωρίστηκε από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας το 1988 πριν ακόμα γίνει η επίσημη αναγνώρισή του από την εκκλησία της Ρωσίας. Τιμάται πανηγυρικά στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου, τη μονή της μετανοίας του, αλλά και στην Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης όπου έμειναν οι γονείς πριν έρθουν στην Άρτα. Τέλος η πόλη της Άρτας, η γενέτειρα του Αγίου, τον τιμά μεγαλοπρεπώς ως συμπολιούχο της, στον περικαλλέστατο ναό που έχει ανεγερθεί προς τιμήν του. Επίσης έχουμε και την ιδιαίτερη ευλογία να κατέχουμε μικρό τεμάχιο των ιερών του λειψάνων, και αυτό μας κάνει να αισθανόμεθα ότι ο Άγιος ευρίσκεται και σωματικά μαζί μας.

Κλίνοντας αυτές τις απλές σκέψεις ας ακούσουμε τη φωνή του Αγίου μας που είναι τόσο επίκαιρη. «Οι θλίψεις και οι βαριές δυστυχίες στέλνονται σε εμάς, είτε εξαιτίας των πολλών αμαρτιών, που προηγουμένως επιτρέψαμε στον εαυτό μας να διαπράξει, είτε προς πρόληψη μελλοντικών αμαρτημάτων τα οποία θα διαπράτταμε. Ας παύσουμε λοιπόν, να εξοργίζουμε τον Ύψιστο με την ανυπακοή μας και την παράβαση των θείων εντολών Του. Ας αγαπήσουμε κάθε αρετή, τα ορθά ήθη και την ελεημοσύνη στους ενδεείς κατευθύνοντας τις καρδιές μας πάντα προς τον ουρανό, απ' όπου περιμένουμε και τον Σωτήρα μας, τον Κύριό μας Ιησού Χριστό, στον οποίο ανήκει η δόξα και η δύναμη εις αιώνα του αιώνος. Αμήν

». (Λόγος ΙΘ΄ Αγίου Μαξίμου).